
Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025-2027

KhVi 25.11.2024 § 197
34/02.01.00/2024

Valmistelija

Hallintojohtaja Sanna Lahti p. 040 199 2310
Virolahden vt. kunnanjohtaja Outi Silander p. 040 549 3335

Valtuuston on Kuntalain 110 §:n mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Toimialat ovat laatineet talousarvioehdotuksensa huomioiden kunnanhallituksen antaman talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025-2027 laadintaohjeen sekä syksyn 2024 valtuustoseminaarien linjaukset.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt toimielimen talousarviota vuodelle 2025 kokouksessaan 16.10.2024.

Keskusvaalilautakunta on käsitellyt toimielimen talousarviota vuodelle 2025 kokouksessaan 17.10.2024. Vuonna 2025 toimitetaan samanaikaisesti kahdet yleiset vaalit: alue- ja kuntavaalit.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käsitteli ja hyväksyi sivistys- ja hyvinvointipalveluiden talousarvioehdotuksen vuodelle 2025 kokouksessaan 29.10.2024. Toimialan talousarvio vuodelle 2025 on laadittu kriittisyyttä noudattaen ja nykyiset palvelut säilyttäen, ja talousarvion laatimisen punaisena lankana on pidetty hyvinvoinnin teeman kuljettamista läpi kaikkien palveluiden.

Varhaiskasvatus vastaa paikalliseen varhaiskasvatuksen tarpeeseen mukaan lukien vuorohoito. Esiopetus on osa varhaiskasvatusta ja esiopetusryhmät tarjoavat esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen. Lisäksi Virolahti järjestää vuorohoitoa ja tarpeen vaatiessa muut kuin vuorohoidon palvelut Miehikkälän asukkaille erillistä varhaiskasvatuspalveluita koskevaa sopimusta noudattaen.

Perusopetus järjestetään perusopetuslain mukaisesti Klamilan ja Virojoen alakouluissa ja Virolahden yläkoulussa. Virolahti järjestää Miehikkälän yläkouluikäisten opetuksen erillisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Koululaiskuljetukset Virolahden ja Miehikkälän kuntien alueella järjestetään yhteisellä voimassa olevalla sopimuksella. Virolahden lukio tarjoaa toisen asteen lukio-opetusta.

Joukkoliikenne, kirjastot, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut ovat hyvinvoinnin mahdollistajia Virolahdella. Vapaa sivistys tarjoaa opiskelun ja oppimisen mahdollisuuksia Haminan kansalaisopiston ja Kotkan seudun musiikkiopiston toimintana entisellä laajuudella. Digituki jatkuu maksuttomana palveluna kuntalaisille eri älylaitteiden käytönopastuksena ja erilaisiin ohjelmiin liittyen haasteiden ratkaisemisessa.

Tekninen lautakunta käsitteli ja hyväksyi teknisten ja ympäristöpalveluiden talousarvioehdotuksen vuodelle 2025 kokouksessaan 30.10.2024. Talousarvion laadinnassa on huomioitu kunnan erittäin haastava taloustilanne: Teknisen lautakunnan käsittelemässä talousarvioehdotuksessa vuodelle 2025 karsittiin iso osa käyttötalouden kunnostus- ja kehittämistarpeista, kun tarkastellaan käyttötalouden määrärahoja 2025 suhteessa vuoden 2024 talousarvioon. Sähkön osalta energian hinnan ennustetaan olevan hieman edellisvuotta korkeammalla tasolla. Viimeaikainen tarvikkeiden ja aineiden kustannusten nousu on taittunut, mutta palvelujen osalta on edelleen nousupaineita. Tärkeänä välittömänä sopeuttamistoimena teknisten ja ympäristöpalveluiden toimialalla nähdään kunnan ydintoimintaan kuulumattomista ylimääräisistä kiinteistöistä luopuminen sekä kunnan suoraan omistamien yksittäisten osakehuoneistojen myyminen.

Teknisiin ja ympäristöpalveluihin sisältyy myös seuraavat yhteistyösopimukset: Virolahden kunta ostaa Miehikkälän kunnalta rakennustarkastajan viranhaltijapalvelut sekä rakennusvalvonnan toimistosihteerin palveluita. Haminan kaupunki vastaa edelleen alueen ympäristöterveydenhuollon-, ympäristönsuojelun- ja eläinlääkinnän järjestämisestä. Teknisen lautakunnan talousarvioehdotus sisältää myös investointiohjelman vuosille 2025-2027.

Yleishallinnon toimialan talousarviovalmistelussa on huomioitu toimialalle lainsäädännössä ja hallintosäännössä määrätyt tehtävät sekä mm. kunnanvaltuuston 11.11.2024 tekemä päätös valtuustokoon pienentämisestä 1.6.2025 alkaen. Tehtävissä korostuu taloussuunnitelmakaudella erityisesti edunvalvonnalliset, sidosryhmäyhteistyöhön, kuntayhteistyön kehittämiseen sekä elinkeinotoiminnan kehittämiseen liittyvät strategiset tavoitteet ja toimenpiteet. Kotkan kaupunki vastaa 1.1.2025 alkaen alueellisesti sekä työ- ja elinvoimapalveluiden että kotoutumispalveluiden järjestämisestä. Elinkeinopalveluita Virolahden kunta hankkii Kotkan-Haminan seudun kehittämissyhtiö Cursor Oy:lta. Haminan kaupunki puolestaan vastaa alueellisesti maaseutupalveluiden järjestämisestä. Vuoden 2024 alusta alkaen on tehty yhteistyötä Haminan kaupungin kanssa myös palkanlaskentapalveluissa.

Talouspalveluiden ja henkilöstöpalveluiden talousarviovalmistelu perustuu Virolahden ja Miehikkälän syksyn 2024 valtuustoseminaarien linjaukseen siitä, että yhteistyötä näissä tukipalveluissa kuntien välillä jatketaan uudella sopimuksella 1.1.2025 alkaen. Virolahden kunnan järjestämisvastuulla on siten myös Miehikkälän kunnan talouspalveluiden tuottaminen sekä henkilöstöhallinnon peruspalveluiden tuottaminen, kuten palkanlaskenta ja siihen kiinteästi liittyvät tukipalvelut. Kumpikin kunta vastaa itsenäisesti omasta henkilöstöpolitiikastaan sekä henkilöstöpalvelujen tulosalueeseen sisältyvästä työhyvinvointipalveluiden kustannuspaikan budjetoinnista (mm. tyky-toiminta ja työterveyshuolto) sekä tietohallinnon tulosalueen tehtävien järjestämisestä. Tyky-toiminnan budjetoinnin perusteet on hyväksytty Virolahden henkilöstöjaostossa 8.11.2024.

Talousarviovalmistelussa vuodelle 2025 on huomioitu kunnanvaltuuston 11.11.2024 tekemät päätökset kunnan tuloveroprosentista ja kiinteistöveroprosenteista. Virolahden kunnan talousarviota on tarkoitus täsmentää käyttötalouden, investointien ja rahoituksen osalta kunnanhallituksen käsittelyn pohjalta. Kunnanhallitus käsittelee talousarviota 2025 ja taloussuunnitelmaa 2025-2027 kokouksessaan

toimialajohtajien valmistelun ja lautakuntien talousarvioehdotusten pohjalta ja antaa evästyksen jatkovalmistelua varten. Kunnanhallitus käsittelee talousarviota seuraavan kerran kokouksessaan 9.12.2024 ja tekee esityksensä valtuustolle.

Esittelijä

Virolahden vt. kunnanjohtaja Outi Silander

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee talousarvion 2025 ja vuosien 2025 - 2027 taloussuunnitelman valmistelun tilanteen tiedoksi ja antaa evästyksen jatkovalmisteluun. Kunnanhallitus tekee kokouksessaan 9.12.2024 esityksensä kunnanvaltuustolle talousarviosta 2025 ja taloussuunnitelmasta 2025 - 2027.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.